

Stjórin í Føroya Sparikassa er bjartskygdur:

Jú, víst hava vit eina framtíð í Føroyum

- Bjartskygnið er størri í dag enn fyri einum og tveimum árum síðani. Men framtíðin veldst um, hvussu væl tað eydnast okkum at fáa tamarhald á nøkrum viðurskiftum, heldur Eyðun á Rógvi Olsen, sum sigur, at Sparikassin varð kroystur at seta pening í Fiskavirking.

ÁKI BERTHOLDSEN

- Nú gongur aftur framá í Føroyum. Bjartskygnið er størri enn tað var fyri einum og tveimum árum síðani.

- Og bera vit okkum ikki ábyrgdarleyst at, hava vit sanniliga eina framtíð í Føroyum.

- Men so er eisini neyðugt at fáa tamarhald á fiskivinnuni og á almennu útreiðslunum.

Sigur Eyðun á Rógvi Olsen, stjórin í Føroya Sparikassa.

Vit hava biðið hann um eina viðmerking til dagsins mál, nú Sparikassin hevði aðalfund friggjakvøldið.

Kreppan avhasað

Kreppan í Føroyum er avhasað og nú er farið at ganga tann rætta vegin, sigur Eyðun á Rógvi Olsen.

- Hetta bera tey flestu búskapartølini boð um.

- Arbeiðsloysið er minkað úr 16% av teimum arbeiðstøku í 1994, niður í 15 prosent á nýggjárið. Burturflýtingin er fallin munandi. Og meiri verður góldið út í løn.

Í 1994 varð góldin 3,1 milliard í lønum, í 1995 3,2 milliard.

Nógv tann størsti ókingin er løn til sjómenn og løn til fiskafólk á landi.

Men hóast sparikassastjórin sigur, at tað er ikki

hansara uppgáva at hava fremstafingur á lofti, hóast kortini eina lítill ávaring í tí, hann sigur:

- Skeiva gongdin í útflutninginum trýja árið á rað eigur at verða tikin í álvara, hóast ein partur av minkningini stendst av, at nógv framleiðslan fór á goymslu og tí ikki sæst á útflutningstølunum enn.

Hann sigur, at serliga eiga vit at verða á vörðhaldi, tá ið vit samstundis hava í huga, at tað verður fiskað meiri undir Føroyum, enn fiskifrøðingar mæla til.

Eyðun á Rógvi Olsen sigur, at í hesum liggur, at tað er eitt sindur ógreitt enn, um veruligt hald er í framgongdini.

- Í løtuni er myndin ikki so klár og verður ikki ansað sera væl eftir, kann gongdin enn fara báðar vegir.

- Tað veldst alt um, hvussu gongdin í fiskivinnuni verður, tí eydnast tað okkum ikki at tryggja eitt trygt, varandi fiskari, skramblar alt saman aftur.

Framtíð okkara stendur og fellur við, hvussu væl vit klára at skipa fiskivinnuna.

- Og í løtuni er stóðan rættiliga ógreið, hvussu fiskivinnan undir Føroyum, skal skipast.

Eyðun á Rógvi vil ikki leggja seg út í kjakið um,

hvussu hon verður best skipað.

- Vinnan tekur ikki undir við handilskvotum, sum flestu búskaparfrøðingar mæla til.

- Tann møguleikin er farin so tað er ikki vert at tosa meiri um tað.

- Men tað er at vóna, at alternativa skipanin við tekniskum forðingum og fiskidøgum er líka effektivt styringsamboð, sum handilskvoturnar.

- Men tað er eitt sindur ógreitt, hvussu henda skipanin kemur at ávirka rentuførið hjá hvørjum einstøkum skipi.

Eyðun á Rógvi Olsen sigur, at tað er einki dulmál, at rentuførið er vónaligt, serliga hjá teimum stóru skipunum. Og at tað verður ein spurningur hjá politikarum okkara at gera upp við seg sjálván, um flotin er hóskandi stórur og rætt samansettur.

Ikki ein skylda, men ein møguleiki

Vit spurdu eisini stjóran í Sparikassanum um ikki Sparikassin kendi tað sum eina skylda at taka størri lut í vinnulívunum, nú hann er komin undir somu lógir sum bankin.

Serliga um samstundis verður hugsað um, hvussu

nógvur peningur er rýmdur úr bankunum í Sparikassan.

- Týðningurin av, hvørja ávirkan pengaflutningurin úr bankunum hevði á innlánínini í Sparikassanum er nógv yvirmettur.

- Tað er rætt, at óvissan, sum tók seg upp í 1992 førði til, at nógvur peningur varð fluttur úr bankunum.

- Men tað mesta varð flutt av landinum. Eg haldi ikki, at innlánínini í Sparikassanum høvdu verið stórt minni, um eingin bankakreppa hevði verið.

- Men Sparikassin er í stórari menning. Tað er fyrst og fremst viðvíkjandi høvudmálbóki t.v.s. lønarfólkunum, seðusálanarum og at privatfólkum annars, sum vilja lána.

- Men vit hava eisini fleiri fíggingartilboð til vinnuna.

- So eg haldi, at vit hava uppfyllt okkara skyldur.

- Annars uppfata vit tað ikki vinnulívlánini sum eina skylda, men sum ein møguleika.

- Eyðun á Rógvi Olsen sigur, at viðurskiftini í fíggingarverðini eitt sindur óreglulig enn, tí kappingin ímillum Sparikassan og bankan er ikki á jøvnum føti.

- Bankin hevur fingið nógvan almennan pening tí hann noyddust at seta so nógv av ímóti tapi. Nú er líkt til, at missir ikki allar pengarnar, tá ið avtornar.

- Tí hevur hann eftir øllum at døma fingið pening fyri ein tørv, sum ikki er til staðar.

Men Eyðun á Rógvi Olsen sigur, at tá ið talan um væl umhugsaðar vinnulívsáttanir, við luftfalsligum lítum tapsvanda fyri Sparikassan, er hann til reiðar at fígga fløgur og rakstur.

- Treytin er eisini, at íleggjarnir hava váðafúsar pengar at seta í áttanlína.

Hetta lióðar ikki, sum um Sparikassan áttar sær í uppi vinnuvinnulívið í nakran serliga stóran mun.

- Vinnulívlán er eitt nýtt handverk í sparikassanum, eitt handverk, sum er trupult at hava við at gera. Hetta handverk noyddust vit at læra okkum.

- Vit noyddust hava kunneleika innanveggja at arbeiða við hesum nýggjum sløgnum av útláni. Henda serkunneleika bygja vit upp, men vit fara hóvliga fram.

- Vit hava altíð havt sum málsetning, at vit vilja troyta eitt hvørt okið, vit halda, vit kunnu fáa okkurt burtúr.

- Hinvegin hava vit gjørt okkum greitt, at vit vilja hava fult tamarhald á gongdini. T.v.s. at vit ætla okkum ikki at mennast skjótari enn so, enn at vit alla tíðina hava fylt yvirit yvir okkara egnu viðurskifti.

- Tí áttaka vit okkum ikki

- Vit vórðu knýstir at seta pengar í Fiskavirking. Tað var ein samfelagsuppgáva, ikki ein vinnulívsmynd hjá okkum, sigur Eyðun á Rógvi Olsen

fleiri uppgávur enn vit hald- a, at vit kunnu átaka okkum við tí fólk vit hava. Og vit átaka okkum ikki størri váða, enn vit halda vera ráðiligt.

Hava tey so grein í sínum máli sum siga, at Sparikassin bara stendur opin fyri teimum, sum hava pengar at seta á bók, men at tað er Føroya Banki sum skal verða til reiðar at levera váðafúsar peningin til tey, sum vilja gera fløgur.

- Eg haldi ikki, at hatta er rætt. Vit hava hóast alt verið við í tiltøkum í fleiri greinum í búskapinum. So vit eru avgjørt við

Kroystur at seta pengar í Fiskavirking

Fiskavirking var tykkara fyrsta, stóra vinnulívsmynd, men hon kostaði tykkum nýggju milliónir Brendu tit fingarnar so illa, at tit ikki tora meiri at fígga vinnulívið?

- Fiskavirking var eitt kapitál, heilt fyri seg sjálvt.

- Vit fóru uppi fiskavirking í eini tíð, tá ið alt samfelagið varð kollsligt. Vit settu pening í fiskavirking, tí vit vórðu trýstir uppi fyri at halda gongd í fiskivinnuni og samfelagnum sum heild.

At seta pengar í Fiskavirking var ein samfelagsuppgáva, heldur enn ein vinnulívsmynd.

- At fígga vinnulívið er ikki ein skylda men ein møguleiki hjá Føroya Sparikassa.